

Departement deontologie
Adviezen in deontologische kwesties

Het departement deontologie dient de stafhouders en raden van de Orde van advies, adviezen die ook - met goedkeuring van de betrokken opdrachtgevers – worden verspreid naar de overige Vlaamse balies.

1/VVB/Dep. Deontologie/72

Betaling baliebijdrage - inhouding van een bedrag daarop overeenstemmend met de bijdrage van de balie aan de Vereniging van Vlaamse Balies - ongeoorloofd

Ik dank U voor uw fax van 11 februari ll. met in bijlage de brief van Mr X.

1. Ik meen dat U terecht van oordeel is dat de raad van Orde op soevereine wijze de bijdragen heeft bepaald en dat deze bijdrage derhalve onverkort dient betaald te worden en dat het de raad is die mag beslissen welke elementen de bijdragen inhouden.

Ik doe opmerken dat Mr X. begint met een redeneringsfout. Hij stelt dat hij meent niet gehouden te zijn tot betaling van een bijdrage voor de Vereniging van Vlaamse Balies.

In werkelijkheid betaalt hij geen bijdrage voor de Vereniging van Vlaamse Balies, doch betaalt hij een bijdrage aan de raad van de orde, die door de Raad van de Orde is vastgelegd overeenkomstig artikel 443 Ger.W.

De Raad van de Orde stelt geen afzonderlijke bijdrage vast voor de Vereniging van Vlaamse Balies, al is deze vanzelfsprekend daarin inbegrepen.

Er wordt dan ook geenszins een verplichte bijdrage voor de Vereniging van Vlaamse Balies opgelegd aan de individuele advocaten en de grondwettelijk beschermde vrijheid van vereniging komt ter zake niet ter sprake.

Immers zijn de individuele advocaten geen leden van de Vereniging van Vlaamse Balies, doch zijn de Orden, de balies zelf, lid van de Vereniging van Vlaamse Balies.

2. De vrijheid van vereniging bestaat ook voor de rechtspersonen (Arbitragehof, 13 oktober 1989, nr 23/89, B.S., 8 december 1989, T.B.P., 1990, 373, noot Veelaerts, J.T., 1990, 2, noot Lagasse, D.).

Ze bestaat ook voor de rechtspersonen van publiekrecht, zodat wij bv. een Vereniging van Belgische steden en gemeenten kennen.

Daarentegen is het lidmaatschap van de Orde van Advocaten voor de advocaten een verplichting en hier hebben zij geen vrijheid al dan niet tot de Orde toe te treden.

Deze regeling werd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens geoordeeld geen inbreuk uit te maken op de vrijheid van vereniging door het verdrag beschermd (E.H.R.M., Algemene vergadering, 23 juni 1981, Gaz. Pal., 81.2.775, noot Delamare, G.).

3. Het wettelijk bestuursorgaan van de Orde is de raad van de Orde.

Hoewel uw balie geenszins verplicht is lid te zijn van de Vereniging van Vlaamse Balies, heeft zij als bestuursorgaan de mogelijkheid om tot deze vereniging toe te treden, wat zij ook gedaan heeft.

Het is niet anders dan dat de balies toetreden tot bv. de C.C.B.E., Advocaten zonder Grenzen, The International Bar Association, La Fédération des Barreaux Européens.

Ook voor de balies immers geldt vrijheid van vereniging en het behoort tot de bevoegdheden van het bestuursorgaan van de balie om te beslissen of het nuttig is of noodzakelijk toe te treden tot de Vereniging van Vlaamse Balies en er mag genoteerd worden dat alle Vlaamse balies deze stap thans hebben gezet.

4. Het is duidelijk dat een balie niet van het is eender welke vereniging lid zal worden omdat de activiteiten van de balie als bestuursorgaan behorend tot de rechterlijke orde beperkt zijn door de beginselen van legaliteit en specialiteit.

De balie kan enkel lid worden van een vereniging die zich bezig houdt met zaken die voor het beroep van de advocaat en voor de balie van belang zijn.

Het hoeft geen betoog, en het blijkt ook uit de werking van de Vereniging van Vlaamse Balies, dat deze vereniging zich met dergelijke zaken bezig houdt.

Uiteindelijk berust het oordeel daarover niet bij de individuele advocaat maar wel bij de bestuursorganen van de balie.

5. Ik meen dus dat de weigering van Mr X. elke grondslag mist en dat zijn "beperking" van de bijdrage onrechtmatig is.

Overigens komt het aan deze advocaat niet toe zelf te bepalen wat hij van de baliebijdrage wel dan niet zal betalen.

De balie zou perfect het recht hebben hem uit de collectieve verzekering van de balie te sluiten wanneer hij zijn baliebijdrage niet volledig betaalt.

Het is immers de balie die bepaalt hoe de middelen worden aangewend die door de baliebijdragen van de advocaten worden bekomen en het is niet de individuele advocaat die daarover zeggingschap heeft.

Hier gaat het niet anders dan met de fiscale bijdragen die de burgers moeten leveren : het zijn niet de burgers die kunnen bepalen waartoe hun fiscale bijdrage aan de staat moet dienen - het is de staat die daarover alleen zeggingschap heeft door middel uiteindelijk van zijn verkozen organen.

Op dezelfde wijze is het de balie die bepaalt welke middelen noodwendig zijn, welke acties worden ondernomen en welke bijdragen moeten worden betaald en hoe deze zullen worden aangewend door middel van zijn gekozen organen, met name de Stafhouder en de raad van de Orde.

Stafhouder Jo STEVENS
Bestuurder departement deontologie

April 2000